

De Minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams Minister van Economie, Innovatie en Industrie, Buitenlandse Zaken, Digitalisering en Facilitair Management

De viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams Minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Vlaamse bijdrage aan het eerste voortgangsverslag inzake het nationaal budgettair-structureel plan voor de middellange termijn en aan het ontwerpbegrotingsplan 2025.

Samenvatting

Onder de nieuwe Europese begrotingsregels moet elke lidstaat een nationaal budgettair-structureel plan op de middellange termijn opmaken en jaarlijks een voortgangsverslag indienen. Nadat de Vlaamse Regering op 14 maart 2025 van de Vlaamse bijdrage aan het nationaal budgettair-structureel plan voor de middellange termijn akte nam, zet deze mededeling de Vlaamse bijdrage aan het eerste voortgangsverslag, dat uiterlijk 30 april 2025 bij de Europese Commissie moet worden ingediend, uiteen. Deze mededeling bevat daarnaast ook de Vlaamse bijdrage aan het ontwerpbegrotingsplan 2025 voor België.

1. Situering

Op 14 maart 2025 nam de Vlaamse Regering akte van de Vlaamse bijdrage aan het nationaal budgettair-structureel plan voor de middellange termijn¹. Er werden o.a. 19 Vlaamse hervormingen en investeringen opgenomen die inspelen op de landspecifieke aanbevelingen (LSA's) 2019-2024 en de 4 gemeenschappelijke EU-prioriteiten. Daarnaast werd ook een begrotingsbijdrage opgesteld. Op 18 maart 2025 diende België het eerste nationaal budgettair-structureel plan² bij de Europese Commissie (EC) in.

Het werk van de federale overheid en de deelstaten in het kader van het Europees Semester 2025 is hiermee echter niet ten einde. Tegen eind april 2025 moet een eerste voortgangsverslag omtrent het budgettair-structureel plan bij de Europese Commissie worden ingediend. Die verplichting vloeit voort uit verordening nr. 2024/1263 inzake de preventieve arm van het Stabiliteits- en Groeipact. In dat voortgangsverslag zal België ook rapporteren worden over de effectieve actie die genomen werd om gevolg te geven aan de Raadsaanbeveling in het kader van de buitensporigtekortprocedure.

Verder zal België ook een ontwerp begrotingsplan 2025 bij de Europese Commissie indienen. Ingevolge verordening nr. 473/2013 moest elke lidstaat in principe tegen 15 oktober 2024 zijn

¹ <https://beslissingenvlaamse regering.vlaanderen.be/?search=Vlaamse%20bijdrage%20aan%20het%20nationaal%20budgettair-structureel%20plan%20voor%20de%20middellange%20termijn>

² https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/9aafb902-d754-4b8e-a202-1848cda5a4bb_nlf?filename=national_medium-term_fiscal_structural_plan_belgium_nlf.pdf

ontwerpbegrotingsplan indienen, wegens de federale regeringsonderhandelingen en bij gebrek aan budgettaire-structureel plan was die deadline niet haalbaar.

2. De Vlaamse zichtbare bijdrage in het eerste voortgangsverslag van het budgettaire-structureel plan voor de middellange termijn

2.1 Algemene krachtlijnen van de Vlaamse bijdrage

Uiterlijk op 30 april 2025 moet België een 1ste voortgangsverslag bij de Europese Commissie indienen. Door het feit dat er nauwelijks 6 weken zullen liggen tussen het indienen van het nationaal plan en het eerste voortgangsverslag, is het logisch dat het eerste voortgangsverslag dan ook eerder beperkt van omvang is.

In bijlage 1 worden de gevraagde Vlaamse cijfergegevens gebundeld in het kader van het 1ste voortgangsverslag en het ontwerpbegrotingsplan 2025, met name begrotingscijfers (tabel 4), cijfers met betrekking tot discretionaire ontvangsten- en uitgavenmaatregelen (tabel 5) en RRF-subsidies en -leningen (tabellen 6 en 7). Daarnaast worden een aantal cijferreeksen (discretionaire ontvangstenmaatregelen, EU-subsidies, EU-cofinancieringsuitgaven, investeringen P51) overgemaakt die de berekening van het uitgavenaggregaat (single operational indicator) mogelijk moeten maken.

In bijlage 2 wordt een eerste voortgang van de uitvoering van de 19 Vlaamse hervormingen en investeringen opgenomen. Daarnaast werden ook beknopte passages omtrent de rapportage over de uitvoering van het cohesiebeleid, RRF, het Vlaams Energie- en Klimaatplan en DESI opgenomen en, net zoals bij de VHP's het geval was, maakt de Vlaamse Regering van dit voortgangsverslag gebruik om een aantal recente beslissingen en mededelingen van de Vlaamse Regering die nauw inspelen op prioriteiten van de EU, in het voetlicht te plaatsen. In dit verband kan o.a. naar de mededelingen aan de Vlaamse Regering inzake de Vlaamse productiviteits- en competitiviteitsagenda (Vlaamse Versnelling)³ van 14 februari 2025, een geïntegreerd actieplan voor de Vlaamse industrie⁴ van 14 maart 2025, en het Vlaams defensieplan van 4 april 2025⁵ worden verwezen.

In bijlage 3 wordt de benodigde informatie verzameld omtrent de rapportage afkomstig uit CeSaR, de rapportage afkomstig uit FENIX, de uitvoering van de Europese Pijler voor Sociale Rechten en de rapportage in het kader van de SDG's. Op deze manier wordt ook voortgebouwd op de goede praktijk van het Vlaams Hervormingsprogramma (VHP) dat ook de link met de EPSR en de SDG's opnam.

2.2.1. De Vlaamse begrotingsinbreng in het eerste voortgangsverslag en het ontwerpbegrotingsplan op hoofdlijnen

De Vlaamse regering blijft deze legislatuur toegewijd aan houdbare en duurzame overheidsfinanciën. Een gezonde Vlaamse begroting is essentieel om de welvaart op peil te houden in een veranderende context, onze veiligheid en concurrentiepositie te vrijwaren en tegelijk de digitale en klimaattransitie te realiseren en onze sociale voorzieningen te bestendigen.

Het regeerakkoord van de Vlaamse regering 2024-2029 legt de middellange termijn doelstelling op een **begrotingsevenwicht vanaf 2027**. Enkele specifieke posten zijn uitgesloten van deze doelstelling, namelijk de bouwkosten van de Oosterweelverbinding, en het economisch relanceplan Vlaamse Veerkracht (tot en met 2026). In 2025 wordt er nog uitgegaan van een tekort op het saldo. **Het geconsolideerde ESR-vorderingensaldo bedraagt in 2025 bij ongewijzigd beleid –3,6 miljard euro.**

In het kader van het uitgestippelde traject naar een begrotingsevenwicht in 2027 worden er voor **0,7 miljard euro maatregelen ter verbetering van het vorderingensaldo** doorgevoerd terwijl er voor **1,4**

³ <https://www.ewi-vlaanderen.be/nieuws/vlaamse-productiviteits-en-competitiviteitsagenda-vlaamse-versnelling>

⁴ <https://www.ewi-vlaanderen.be/nieuws/vlaams-industrieplan-zet-op-kernenergie-innovatie-decarbonisatie-en-talent>

⁵ <https://www.ewi-vlaanderen.be/nieuws/vlaams-defensieplan-vlaamse-troeven-voor-meer-veiligheid>

miljard euro nieuw beleid wordt geïnitieerd. Per saldo bedraagt het geconsolideerde ESR-vorderingensaldo in 2025 bij 4,3 miljard euro.

De Vlaamse Regering raamt de uitgaven bij de begrotingsopmaak 2025 op 66,3 miljard euro. Het merendeel (56%) van de verwachte uitgaven gaat naar de beleidsdomeinen onderwijs en vorming en welzijn, gezondheidszorg en gezin. Het gaat onder meer over de uitbetaling van het Groeipakket over de lonen van onderwijs- en zorgpersoneel en de financiering van lokale besturen tot investeringen in Vlaamse (water)wegen, bruggen en tunnels.

De ontvangsten worden bij begrotingsopmaak 2025 geraamd op 60,3 miljard euro. De ontvangsten liggen 2,1 miljard euro of 3,5% hoger dan bij de BA 2024. De toename van de ontvangsten wordt in belangrijke mate verklaard door de evolutie van de bruto-opcentiemen en de dotaties bepaalde in de Bijzondere Financieringswet, die bepaalt hoe de Belgische deelstaten inkomen verwerven om hun bevoegdheden te kunnen uitoefenen. De gewestbelastingen laten ook een toename optekenen, terwijl de andere algemene ontvangsten stevig naar beneden worden bijgesteld.

2.2.2 De voortgang van de Vlaamse hervormingen en investeringen in het kader van het eerste voortgangsverslag op hoofdlijnen

Vlaanderen maakt werk van de hervormingen en investeringen die werden opgenomen in het nationaal budgettair-structureel plan voor de middellange termijn. Net zoals in het plan het geval was, worden deze hervormingen en investeringen geclusterd rond **vier assen**, waarbij telkens kort wordt aangegeven welke voortgang werd geboekt.

As 1: Begroting, overheidsfinanciën, zorg

Op 14 februari 2025 nam de Vlaamse regering de mededeling 'Uitgaventoetsingen legislatuur 2024-2029' aan met een lijst van 16 uitgaventoetsingen die deze legislatuur worden doorgevoerd en de daaraan gekoppelde deadlines. Verder worden in de mededeling ook de governance, processtappen en financiering toegelicht. Daarnaast zet Vlaanderen binnen het domein 'zorg' verder in op de uitrol van het eCalcura-instrument in woonzorgcentra, centra voor kortverblijf en centra voor dagverzorging. De verschillende projecten in het kader van de langetermijnzorg, zoals het inschalingsinstrument BelRAI, "ToekomstZorg" en de zorgprognose, lopen volgens schema.

As 2: Arbeidsmarkt/onderwijs en opleiding

Rond deze 2de as werkt Vlaanderen aan een nieuw samenwerkingsakkoord tussen Vlaanderen en de federale overheid omtrent een **betere gegevensuitwisseling en opvolging van wie een leefloon ontvangt** en onderzoekt het de mogelijkheid om VDAB te erkennen als Vlaamse dienstenintegrator voor werk. Daarnaast werd op 14 februari 2025 een "**Actieplan aanklappende aanpak van werkzoekenden**" gelanceerd. Ook werkt het Departement WEWIS aan een verkennende nota over hoe informatie over **huidige en toekomstige competentienoden op macroniveau** beter ontsloten kan worden naar verschillende doelgroepen. In december 2024 startte VDAB ook met de bouw van de **mastercampus in Roeselare**.

Vlaanderen werkt verder aan de ontwikkeling van **ambitieuze en kennisrijke einddoelen in het lager onderwijs**. Er wordt ook ingezet op **professionaliseringsinitiatieven voor kleuter- en lagere schoolleerkrachten**, de uitbreiding van het aanbod van wetenschappelijk onderbouwde didactische materialen en op ondersteuning voor de invoering van een nieuw kennisrijk curriculum. Er komen belangrijke ondersteuningsmechanismen voor leerlingen die een sterkere basis in het **Nederlands** nodig hebben en het concept van **geïntegreerde taalcompetenties** zal verder ontwikkeld en toegankelijk gemaakt worden. Vanaf 1 september 2025 wordt het volledige **secundair onderwijs gemoderniseerd**, inclusief de **integratie van leren en werken**. Er wordt ook voldoende aandacht besteed aan organisaties die de link tussen onderwijs en arbeidsmarkt versterken; extra werkmiddelen worden toegekend om kosten voor leerlingen in het TSO, KSO en BSO te verlagen. Gesprekken met onderwijsverstrekkers en vakbonden moeten helpen effectieve strategieën te vinden om bekwaam schoolpersoneel aan te trekken en te behouden. Er wordt gewerkt aan de

arbeidsvoorwaarden voor het masterprogramma in het lager onderwijs⁶ en het programma voor de **lerarenopleiding** (ILO) zal ook worden herzien. Ten slotte zet Vlaanderen verder in op het creëren van extra plaatsen in de kinderopvang en op zorg dragen voor het personeel door het statuut van onthaalouder duidelijker en aantrekkelijker te maken. De acties in het **Plan Kinderopvang 2025-2029** worden stap voor stap geïmplementeerd. Hieromtrent werd op 4 april 2025 een conceptnota⁷ aangenomen door de Vlaamse Regering.

As 3: Ondernemerschap, competitiviteit, O&O, digitalisering

Zoals opgenomen in het plan, wordt er binnen deze 3de as vanuit Vlaanderen **innovatiesteun voor defensiebedrijven** voorzien en wordt er ook ingespeeld op federale, Europese en NAVO-initiatieven voor defensieonderzoek. Het **Vlaams Beleidsplan Cybersecurity** wordt verdergezet, net zoals het **beleidsplan Artificiële Intelligentie** dat gericht is op het bevorderen van de AI-adoptie. Daarnaast worden bijkomende acties voorzien in functie van het bevorderen van de digitale transformatie bij innovatievolgers en ondernemingen met een digitale maturiteit en wordt de Vlaamse klimaat sprong verder uitgewerkt als coördinerend actieprogramma van de industriële klimaattransitie.

Het regeringsbrede project '**Regelrecht**', dat steunt op de nauwe betrokkenheid van het politieke niveau, de administratie en maatschappelijke stakeholders, nam een vliegende start: na goedkeuring van een [visienota](#) door de Vlaamse Regering op 21 februari 2025, gingen op 25 en 26 maart 2025 respectievelijk een **thematische werkgroep 'bedrijven'** en de **Centrale Werkgroep** van het project van start. De overige thematische werkgroepen ('besturen', 'verenigingen', 'onderwijs' en 'welzijn') zullen uiterlijk in mei 2025 volledig samengesteld zijn en nog voor de zomer van start gaan. De Centrale Werkgroep zal een eerste rapport met concrete voorstellen en een stand van zaken aan de Vlaamse Regering overmaken voor de zomer van 2025. Bijdragend aan administratieve vereenvoudiging moeten de grote en/of energie-intensieve ondernemingen sinds 1 maart 2025 ook niet langer een 'Toelichting van het klimaatplan' toevoegen bij hun aanvraag voor innovatiesteun.

As 4: Groene transitie, klimaat, energie, mobiliteit

In het kader van de 4de as heeft de Vlaamse Regering 1,385 miljard euro bijkomende middelen voorzien voor het beleidsdomein Mobiliteit & Openbare Werken. Het beleidsdomein zet, wat betreft **asset management** aanzienlijke stappen richting een verdere professionalisering.⁸ Wat betreft de opmaak van het **Masterplan Fiets**, werden de maatregelen die het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken (MOW) zelf zal nemen, opgelijst en goedgekeurd. Voor het bepalen van de prioriteiten inzake fietsinfrastructuur is een **Masterplan Fietsinfrastructuur** in opmaak. Voor de **vergroening van de busvloot van De Lijn** werd 400 miljoen euro voorzien aan éénmalige middelen. De Lijn voorziet in 2025 de aanbesteding van de opdracht, waarbij de realisatie in de jaren daarop zal volgen.

Op 26 maart 2025 keurde de Vlaamse Regering een hervorming van de **Mijn VerbouwPremie (MVP)**⁹ een eerste keer principieel goed. De hervorming van de MVP zal ingaan vanaf 1 juli 2025. De **Mijn VerbouwBegeleiding** ging vanaf 2025 van start als een kosteloze trajectbegeleiding bij renovatie. Momenteel loopt er tevens studiewerk m.b.t. de modaliteiten van de **taxshift elektriciteit/fossiele brandstoffen**. De Vlaamse Regering stelde ten slotte ook een gemengde commissie aan, die een advies voor een **vergunningensysteem** dat kwalitatief en rechtszeker verloopt, zal voorleggen tegen het najaar van 2025. De Vlaamse overheid heeft ook besloten om vrijwillig een plan-MER (milieueffectrapportage) op te stellen, waarmee men de milieu-impact wil onderzoeken van een bredere invulling van "bestemmingsneutraliteit" voor hernieuwbare energie-installaties.

Naast de 4 bovenstaande assen blijft Vlaanderen uiteraard onverminderd uitvoering geven aan het **cohesiebeleid** en de correcte en tijdige voltooiing van de **Vlaamse RRF-projecten** en speelt het daarmee in op de **LSA 2 van 2023 en 2024**. Het **Operationeel Programma EFRO 2021-2027** zit op schema

⁶ Startende leerkrachten zullen in hun eerste jaar 80% van hun werktijd aan lesgeven besteden en 20% aan inductieondersteuning.

⁷ <https://beslissingenvlaamsegering.vlaanderen.be/?search=Conceptnota%20%E2%80%98Plan%20kinderopvang%202025-2029%E2%80%99>

⁸ Elke entiteit heeft een assetmanagement masterplan in uitvoering en een overkoepelende governance structuur bewaakt de onderlinge afstemming en de gehele voortgang van deze transitie, die momenteel op schema zit.

⁹ De inkomenscategorïën en steunniveaus worden verfijnd en selectiever ingezet met respect voor de huidige progressieve verdeling over de doelgroepen.

en vertoont op dit moment een vastleggingsgraad van 66% (omtrent 153 goedgekeurde projecten).¹⁰ Wat betreft het **Vlaamse ESF+-programma** voor 2021-2027 werd 321,40 miljoen euro (van de ontvangen 432 miljoen euro) toegewezen aan 127 projecten. In 2024 werd de Vlaamse RRF-governance aangepast waardoor de positie in de uitvoering van het plan verder versterkt kon worden. Tot op heden heeft België 2 van de 6 betaalaanvragen ingediend. De eerste werd positief beoordeeld en reeds uitbetaald; de finale beoordeling van de tweede wordt verwacht in april 2025. In 2025 zal bovendien het nationaal plan grondig worden geamendeerd om bestaande risico's te mitigeren en waar mogelijk een versnelling door te voeren. Vlaanderen draagt daarin actief bij door een aantal finale targets naar voor te schuiven.

Conform de richtsnoeren van de Europese Commissie, brengt Vlaanderen ook een stand van zaken in beeld inzake de **klimaat-en energiedimensie** en de **index van de digitale economie en samenleving (DESI)**. Vlaanderen doet er verder alles aan om de definitieve actualisatie van het **Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030**, dat deel uitmaakt van het Nationale Energie- en Klimaatplan (NEKP) 2021-2030, zo snel mogelijk af te ronden en houdt hierbij rekening met de aanbevelingen van de EC op het ontwerp NEKP. Op basis van de **DESI**, blijkt verder dat de digitaliseringsinspanningen van de Vlaamse overheid vruchten afwerpen. In termen van digitale overheidsdiensten voor ondernemers behoort Vlaanderen al tot de Europese top vijf. Daarnaast zijn 93% van de **belangrijkste overheidsdiensten online beschikbaar** voor Vlaamse burgers. In termen van menselijk kapitaal heeft 61% van de Vlaamse bevolking **voldoende digitale basisvaardigheden**. Het is vooral het **gebrek aan Vlaamse ICT-afgestudeerden** en het lage percentage **vrouwen** (17%) in de Vlaamse ICT-sector dat ons parten speelt. Vlaanderen presteert echter aanzienlijk hoger op ICT-training op de werkvloer.

Ten slotte heeft de Vlaamse Regering sinds begin 2025 een aantal initiatieven genomen die inspelen op EU-initiatieven en -plannen en die ook voor het Europees Semester relevant zijn. Zo werd op 14 februari 2025 de **Vlaamse productiviteits- en competitiviteitsagenda**, ook gekend als de '**Vlaamse Versnelling**', voorgesteld¹¹. Binnen deze agenda wordt er gefocust op 3 centrale werven (ondernemingsvriendelijk klimaat, robuuste en degelijke infrastructuur en menselijk kapitaal) om de productiviteit en concurrentiekracht van de Vlaamse economie duurzaam te versterken. Op 14 maart lanceerde de Vlaamse Regering dan weer een **geïntegreerde agenda voor het industriebeleid in Vlaanderen**¹². De prioritaire actiedomeinen zijn: innovatie, decarbonisatie, omgevingsbeleid en circulaire economie, talent, infrastructuur, een gealigneerd industriebeleid, en bescherming van de internationale concurrentiekracht. Op 4 april 2025 nam de Vlaamse Regering akte van het **Vlaams defensieplan**¹³.

¹⁰ Meer detailinformatie over de voortgang van de EFRO-programma's en Interreg kan geconsulteerd worden via <https://www.vlaio.be/nl/nieuws/activiteitenverslag-2024-biedt-inkijk-werking-afdeling-europese-programmas>.

¹¹ <https://www.ewi-vlaanderen.be/nieuws/vlaamse-productiviteits-en-competitiviteitsagenda-vlaamse-versnelling>

¹² <https://www.ewi-vlaanderen.be/nieuws/vlaams-industrieplan-zet-op-kernenergie-innovatie-decarbonisatie-en-talent>

¹³ <https://www.ewi-vlaanderen.be/nieuws/vlaams-defensieplan-vlaamse-troeven-voor-meer-veiligheid>

DE MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE,
INNOVATIE EN INDUSTRIE, BUITENLANDSE ZAKEN, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

Matthias DIEPENDAELE

DE VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMSE MINISTER VAN BEGROTING EN
FINANCIËN, VLAAMSE RAND, ONROEREND ERFGOED EN DIERENWELZIJN

Ben WEYTS

Bijlage 1: Gebundelde Vlaamse cijfergegevens voor het 1ste voortgangsverslag in het kader van het nationaal budgettair-structureel plan voor de middellange termijn en het ontwerpbegrotingsplan 2025.

Bijlage 2: Voortgang van de uitvoering van de Vlaamse hervormingen en investeringen als bijdrage voor het 1ste voortgangsverslag in het kader van het nationaal budgettair-structureel plan voor de middellange termijn.

Bijlage 3: Informatie omtrent de rapportage afkomstig uit CeSaR, de rapportage afkomstig uit FENIX, de uitvoering van de Europese Pijler voor Sociale Rechten en de rapportage in het kader van de SDG's.